

Datum
2018-03-05

Möte med Rådet för Produktion och Transport (RPT)

Datum: 2018-02-27

Plats: Radisson Arlanda

Deltagare:

Henrik Sakari (HS), SCA (Ordf.)
Gunnar Björkholm (GB), Mellanskog
Håkan Dunberg (HD), Skogsentreprenörerna
Håkan Gard (HG), Siljanskog
Lars Jonsson (LJ), SCA
Sofia Peterson (SP), Södra
Sören Staaf (SS), Norrskog
Fredrik Söderström (FS), VSV Frakt AB
Anders Westström (AW), Sydved
Johan Adolfsson (JA), VMF Syd
Oskar Cederlöf (OC), SDC
Anna Högvall (AH), SDC
Magnus Ulin (MU), SDC (Skr.)

Ej deltagande:

Jonas Eriksson (JE), Holmen
Anders Järlesjö (AJ), Sveaskog
Paul Kewenter (PK), Derome
Jörgen Olofsson (JO), Stora Enso

Vid protokollet: Magnus Ulin / Oskar Cederlöf
Justerare: Henrik Sakari / Gunnar Björkholm
Föredragande: (namn i rubrik, se nedan)

Bilagor

1. Transport i VIOL 3 – en populärversion

1 Mötets öppnande och val av justerare (HS)

HS förklarade mötet öppnat och därefter följde ett presentationsvarv. Dagens oväder och trafikkaos hindrade tyvärr flera från att ta sig till mötet.

GB valdes till justerare jämte ordföranden.

Datum
2018-03-05

2 Tagna styrelsebeslut (HS)

NORM-utredningen klar. Inriktningsbeslut fattat som innebär: Sammanslagning av alla VMF och SDC till en ny organisation med olika affärsområden. Parallell organisation skapas för kontroll av mätningen (VMK). Huvudkontoret skall lokaliseras i närheten av Arlanda. Det skall, enligt utredningen, finnas åtminstone en fjärrmätningcentral i norra respektive södra Sverige. Interimsstyrelse tillsätts med en interim VD som skall starta upp processen att driva arbetet fram till den nya organisationen finns. Förslag är att företaget skall kallas Biometria.

Fråga HG: Kommer detta att påverka SDC och VIOL3-jobbet? HS och MU svarade att det säkert finns fördelar i o. m. att arbetssätt kan samordnas och utvecklingen snabbas på och effektiviseras. Någon form av påverkan för individer blir det säkert men det är för tidigt att säga något om ännu. Tanken är ändå att snabbt arbeta mot målet. Ambitionen är att den nya organisationen skall vara på plats 2019-01-01.

Ytterligare frågor ställdes om hur detta kan tänkas påverka virkeshandel, redovisning, kostnader för mätning och redovisning mm. På dessa frågor konstaterades att det är frågor som den nya styrelsen måste hantera eller att detta får visa sig över tid.

3 Aktuellt på SDC (MU och OC)

Effektmål

MU föredrog hur ett antal framtagna effektmål är tänkta att bidra till en tydlig grund för prioritering av initiativ hos SDC. För att initiativ skall vara aktuella skall dessa uppfylla något eller några av dessa effektmål och helst även vara kvantifierbara. Beslut om effektmålen är tänkta att fattas på kommande styrelsemötet i mars.

VIOL3

OC föredrog övergripande status i VIOL3-arbetet, hur kommande leveranser kommer att ske i tiden och pilotföretagens egen syn på sin status i VIOL3-arbetet. LJ påpekade att flera företag nu har signalerat rött utöver de som angavs i presentationen och att man måste titta på om det är möjligt för företagen att anpassa sin egen projektplanering. Därefter får man ta ställning till om det går att jobba vidare mot tidsplanen 2020-02-01.

4 Föregående protokoll (MU)

MU tog upp en fundering kring att KV nu är anpassat för 74-ton men att företagssystemen ännu inte är anpassats för att kunna utnyttja detta. Endast Norra Skogsägarna har realiserat möjligheten att kunna fråga på 74 ton. Det är inte bra att utvecklingsjobbet i företagssystemen släpar eftersom riksdagen givit transportstyrelsen i uppdrag att realisera detta 74-tonsvägnät och risken är stor att företagen inte kommer att kunna nyttja möjligheten att rutta och få transportavstånd för 74 tons ekipage.

Gränssnittsfrågor som går över flera råds ansvarsområden hanteras tills vidare mellan rådsordföranden.

Datum
2018-03-05

5 VIOL 2 Produktion (OC)

Sender XC vs stängning av Sender Classic

Beslut har tidigare fattats om att stänga Sender Classic från 1 december 2017. Den genomförda ”stängningen” innebär att modempolen för uppringd kommunikation stängts och att supporten upphört – *förvaltningskostnaden är noll*. I dagsläget, slutet februari 2018, rapporterar alltjämt ett 60-tal maskiner via Sender Classic. Ett bokstavligt stängande av Sender Classic är förknippat med en kostnad/insats. Utifrån ovan rekommenderade OC att låta ”situationen vara som det är och att inte göra ytterligare stängningsinsatser. RPT beslutade i linje med rekommendationen.

Uppgradering operativsystem i skogsmaskinerna

I allmänhet levereras idag en skogsmaskin med en dator med ett operativsystem och sedan skrotas maskinen – ibland 15 år senare – utan att någon uppgradering har skett. Därför är antalet varianter stort vilket orsakar problem ur utvecklings, support och kostnadssynpunkt. Andel maskiner som har operativsystemet Windows XP bedöms fortfarande vara mycket stort vid starten av VIOL3 (idag >50%). Eftersom Windows XP har många kända säkerhetsproblem kommer dessa maskiner inte kunna utrustas med en Senderversion som ger stöd för realtidskontroller mot SDCs centrala system och ”push”-funktioner för att sända ut data till skogsmaskiner. Antingen måste berörda maskiner uppgraderas med nytt operativsystem vilket i många fall inkluderar datorbyte alternativt tvingas dessa maskiner jobba utan tänkt stöd. I det senare fallet blir SDC tvungna att utveckla och tillhandahålla två olika versioner av Sender XC. Datorer utrustade med operativsystemet Windows XP tillåts inte i SDCs nätverk utan sådan utveckling kan endast ske på en lokal fristående dator.

HD lyfte frågeställningen om vad GDPR-lagen kan få för konsekvenser och hur dessa kan hanteras ur ett bredare perspektiv. Utredningsarbeten pågår i näringen kopplat till GDPR och frågeställningen parkeras tills vidare. Någon snabb och enkel lösning på problemet är knappast möjlig. Ett helt annat arbetssätt redan vid utvecklingen av maskindatorerna skulle krävas samt etablerade rutiner för att uppgradera dessa. Oavsett sådana förändringar kommer problemet att finnas under många år framöver.

OC driver frågeställningen vidare med Skogforsk och Brukargruppen. Genom brukargruppen kommer även maskintillverkarna att tas in i diskussionen.

6 Framtidsinriktning för produktionstjänsterna* (OC)

Utfallsprognoser

Presenterades igen vad vinsten skulle vara med att utveckla detta som en branschgemensam tjänst och vikten av att kunna genomföra viktiga branschgemensamma satsningar även om SDC är fullt upptagna med VIOL3. Om en fråga är så viktig att flera företag satsar på detta i egen regi verkar det orimligt att det skall fastna i frågan om resurser hos SDC.

Inför nästa möte ska SDC ta kontakt med Skogforsk för att åstadkomma en skarp presentation vid nästa RPT-möte, till vilket Skogforsk bjuds in. Varje rådsrepresentant försöker också åstadkomma ett klagörande av var det egna företaget står i frågan – branschgemensamt och därmed SDC-aktuellt eller företagsunikt – inför nästa rådsmöte.

*Ordningsföljden mellan agendapunkterna 6 och 7 ändrades under mötet.

Datum
2018-03-05

7 VIOL 3 Produktion (OC)

Biobränsleproducenters möjlighet till stöd i VIOL 3 – luckor som behöver täppas till?

Föredrogs de 6 tydliga behov som nu kunnat konkretiseras tillsammans med Sebab, Sydved och Stora Enso. Flertalet av dessa behov är generella i de fall då en produktionsåtgärd överlämnas till ett ansvarigt avverkningsföretag – oavsett om detta avser rundvirke eller biobränsleproduktion. I referensgruppen för produktion VIOL3 kommer frågan att diskuteras vidare på mötet i mars. OC avslutade med att uppmana alla företagen att föra diskussionen på hemmaplan och komma fram till hur man vill hantera de 6 olika behov som biobränsleproducenterna har framfört.

8 Transport (MU)

Transportredovisning

- Per 21 feb har 13,9 Mm3f transportredovisats hos SDC, 0,4% över prognos.
- Transportinformation TIS – användarbasen stabil på dryga 700 användare.
- Stabilt produktionsläge.

Krönt Vägval

Marknadsläge

- Per 21 feb har KV utgjort grund för 67,9% av transportpristräkningarna. Detta indikerar helårsutfallet 70,3% för 2018 m.h.t. trend och säsongvariation.
- ATA, Mellanskog och Häradsskog nya som användare av KV som direkt grund för transportaffären. Norrskog och Högländssågen ligger i startgroparna. KV är de facto standard – endast några få aktörer står utanför.

Utveckling

- Angeläget att kundsystemen läggs om till 74-ton!
- Arbetet med ”Smal väg” progressas enligt plan.
- Inom VIOL 3-säkringsarbetet inleds utvärdering av den nyutvecklade kartlienten under mars månad.

Leveransavisering

- 2017 gjordes 164.000 aviseringar (motsvarandes 6,2 Mm3f eller 180 ”heltidsallokerade” bilar) med åreanvändningsgraden 53%. Tillväxttakten var inte i linje med förväntan – återanvändningsgraden ok utifrån Fotowebbs kompatibilitetsbrist. Fotowebb nu helt utfasat och ersatt med ”IRIS” – vilket lyft återanvändandet.
- Inledningen av 2018 har(per 21 februari) gett aviseringsvolymen 620 tm3f i månadstakt med 76%:s återanvändning i mätning.
  - Detta är en volymökning på 20% jfrt med 2017.
  - Obera- och Sydömrådena har börjat komma igång och bidrar tillsammans med 5% av volymen.
  - Återanvändningen i Nord är över 80%.

Datum
2018-03-05

Leveransavisering, forts

- Volymmål för 2018 är att (i första steget) nå 1 Mm3f i aviserad månadsvolym. Detta bör kunna infrias under andra kvartalet för att sedan skruvas upp när ”det finns täckning”.
- Återanvändningsmål för 2018 är minst 70%. Här gäller att
  - Uppdragsgivarens krav på återanvändning är viktigt!
  - Tillväxt sänker initialt återanvändningen.
  - Återanvändningen följs nu upp både nationellt och regionalt
- Tillväxt på gång – det finns positiva signaler
  - TASS (CGI) – driftsatt för Dalafrakt. Mkt stor potential – strlordningen 700 bilar.
  - OH – driftsatt för ATA-sfären
  - Prolog (Sveaskog) – på gång
  - LogDrive (Evry) – KOLA-ersättaren där Leveransavisering byggs in från början. Enligt uppgift i pilotdrift hos ett tiotal åkerier

Transportutbyte över systemgränserna – redan i VIOL 2-situationen

Målbilden att i VIOL 3-läget skapa en situation där Transportuppdrag kan förmedlas fritt över systemgränserna och genomföras med bibehållen lagerkontroll kvarstår oförändrat i linje med tidigare RPT-dragningar och fattat styrelsebeslut.

Dock har senare tids ”marknadsrörelser”, som inneburit att den sydliga kundbasen splittrats upp på flera transportsystem, förstärkt behovet av göra något redan i VIOL 2-situationen. Parallellt med denna rörelse har Transportinstruktionen, VIOL 2 i papiNet-format, tagits fram inom ramen för integrationsförnyelsen. Detta innebär att branschen har ett standardiserat meddelande som kan förmedlas mellan de system som pratar ”rätt” språk. Observera att detta möjliggör förmedlande av transportuppdrag – men inte av lagerförändringarna.

Utifrån ovan har en grupp företag jobbat fram en behovs-/kravspecifikation som SDC kommer att svara på. Detta utanför ordinarie verksamhet och på ett sätt som inte belastar förnyelsen.

LJ frågade om de företag som vill driva på frågan verkligen klarar av att hantera detta utan att tidsplanen påverkas för VIOL3?

AW svarade att behovet verkligen blir större än tidigare i o. m. att KOLA-stängningen då det nu är ett flertal olika transportsystem som skall samverka i södra Sverige. Framförallt är det mycket viktigt att i ett första skede kunna skicka en transportorder direkt mellan två transportsystem även om inte hubben finns på plats.

HS frågade om någon har något emot att de företag som har störst behov går vidare själva och löser behovet sig emellan och finansierar investeringarna själva? Nej - det ansåg ingen men det påpekades vikten av att detta inte konkurrerar med företagets anpassning till VIOL3 eftersom så stora värden är på spel.

LJ tillade att behovet även finns att kunna avisera tågleveranser. Detta är ett ytterligare behov som behöver adresseras och hanteras.

Datum
2018-03-05

9 Digitala kedjan – nästa steg (HS)

HS målade upp en vision av ett framtida läge – med hög effektivitet, i fel-, kötidsfria- och efterfrågebaserade flöden. Den digitala kedjan är nyckeln och den uppmålade visionen är en grund för beslut om lämpliga aktiviteter. Det handlar mycket om att ta med sig information från avverkningsobjekten, via produktion, transport och till inmätning för att i varje förädlingssteg återanvända redan given information och tillvarata den stegspecifika informationen för kommande steg. Visionen innefattar även att alla som hanterar virket kan göra detta utan väntningar, märkning och manuell informationshantering för att säkerställa informationssäkerheten.

HG tillförde behovet av att titta på hur gränserna kan brytas upp så att inte bilar skall gå tomma – alla bilar skall köra med lass och att det måste vara mottagande industris behov som styr.

GB påpekade behovet av att kunna tillföra kunskapen om innehåll i skogen så att vi får rätt indata i processerna. Så fort detta bryts tappar vi information.

SS påpekade att även kvalitetssäkring av skördarnas mätning är en viktig aspekt för att kunna/våga byta virke. Även ersättningsgrundande skördarmätning är en viktig komponent för att kunna få frihet i hanteringen av råvaran.

HD påpekade i att det finns ett problem i att det saknas akademisk kompetens i utförande företag i många fall.

FS påpekade även att det är en stor risk då transportkapacitet saknas att företagen börjar prioritera sin egen industri och därmed kör virke längre och med mindre returer. Då minskar hela branschens transportkapacitet.

Ett antal olika frågeställningar kring detta dryftades. HS sammanfattade att det är viktigt att vi nu håller ihop processen för att vidareutveckla den digitala kedjan. I den avslutande diskussionen, gällande fortsatta lämpliga steg, lyftes tankar om att ett gemensamt RPT-seminarium (under våren) på temat kan vara en bra fortsättning.

HS funderar tillsammans med SDC på förslag på nästa steg inför nästa RPT-möte.

10 Rapport från KV-nämnden (MU)

Arbetar med att **förbättra resultatet av den genomförda facittruttöversynen**. Befintligt resultat är behäftat med följande brister:

- Facittrutter anvisar olika väg mellan samma avläggsområde – industri, dvs olika vägar ”från A till B”. Totalt handlar det om storleksordningen 200 (av cirka 1800) rutter. Här är ambitionen att åstadkomma en kraftig reducering, total eliminering är inte rimlig.
- Facittrutter undviker ”rekommenderade leder” och ”timmerleder” över vilka branschen vill ”suga in” trafik. Totalt handlar det om ca 30-40 rutter.
- Facittrutter bryter mot ”förbjuden genomfart”. Totalt handlar det om storleksordningen 10 rutter.

Datum
2018-03-05

Dessa brister är inget nytt i KV. Den facittruttuppsättningen som är i KV-produktion, och även tidigare facittruttuppsättningar, har liknande brister.

Det nya i sammanhanget är snarare att bristerna tydliggjorts, delvis som konsekvens av den förbättrad KV-kvalitet.

Att åstadkomma högsta möjliga facitruttkvalitet, vilket sker i dialog med respondenterna, är fundamentalt. Detta arbete slutförs nu i mars. Därpå återupptas arbetet, för att tillsammans med Skogforsk, ta fram det nya ”optimala” motståndspaketet.

Läget på avvikelsefronten är bra. Det finns ingen backlogg och anmälningarna betas av i takt med att de kommer in. De, i prisräkningssammanhanget, nya KV-aktörerna som Mellanskog och BillerudKorsnäs är aktiva på avvikelsefronten vilket är mycket positivt.

Under mars kommer KV-nämnden att inleda **utvärdering av den nya kartclienten**.

11 Förbättrat vägdata i syd (JA)

Planen är att inventera hela Götalands enskilda vägnät. Styrelsen i VMF Syd har sagt nej till att ta kostnaden inom befintliga ramar. Man söker nu en avtalslösning där aktörerna täcker en extrafinansiering, med andelar proportionella mot befraktade volymer, under 5 års tid för att genomföra det nödvändiga fältarbete som krävs. Totalt handlar det om en storleksordning på upp till 5 Mkr/år. Detta till trots så visar den totala kalkylen på stor uppsida, där 1 kr/m³f har kvantifierats med hjälp av Skogforsk.

Förhoppningen är att alla skall hoppa på. Skulle så inte bli fallet får det göras ett omtag igen. En absolut grundförutsättning för att realisering är att de största företagens medverkan.

12 VIOL3 Transport (AH)

MU inledde punkten med att kort dra aktuell status, där det sammanfattande läget är bra. Närmast – 12 mars – kommer ett referensgruppmöte genomföras där den framtagna lösningen, inklusive gränssnitten mot ”Råvara” och ”Mäta”, kommer att liveköras. Dessa gränssnitt är viktiga eftersom de handlar om lösningen ”ihophängande”. På mötet kommer Befraktare och Transportföretag att medverka gemensamt.

AH beskrev därpå Transportlösningen VIOL 3, se bifogad bilaga 1. Med den genomförda beskrivningen som bakgrundsfond gick hon sedan vidare med att köra skarpt i systemet. Demonstrationen inleddes i ”råvarans avtalsobjekt” med sortimentsdestinering, vilket visade hur råvara och transport hänger ihop när det gäller ”förbereda affär”, för att sedan fortsätta med skapande av transportunderlag och transportinstruktion.

HS – vad är referensgruppernas reaktioner på lösningen? AH Svar: Olika beroende på om man pratar med en beställare, transportledare eller en administratör. Verksamhetsmänniskor är överlag positiva medan administratörerna kanske tenderar att vara mera konservativa – kopplat till att VIOL 3 föranleder lite förändringar i arbetssättet.

Datum
2018-03-05

13 Gränssnittsfrågor RMR/RPT

Rådsordförandena kommer att lyfta fram ett antal frågor som skall tas upp på det gemensamma rådsmötet 23 maj.

14 Beslutslistan

Beslutslistan gicks igenom av MU och ingen hade några synpunkter på detta. Föreslogs att lägga till ytterligare 3 punkter för bevakning:

- Möjligheten att avisera leveranser med tåg
- Anpassningar i VIOL3 för ansvarigt avverkningsföretag
- Vision för den digitala kedjan

MU och OC gör det efterfrågade tilläggen.

15 Utvärdering dagens möte

Rådet beslöt att viktiga punkter från dagens möte som kan lyftas fram till hela branschen (publiceras på SDC.se) är:

- Leveransavisering – viktigt att företagen fortsätter med ett snabbt införande
- Utfallsprognoser – skall specificeras inför en eventuell utvecklingsinsats
- Visionsarbete med digitala kedjan och vad den syftar till

16 Kommande möten

20180523--24, Quality hotell Arlanda stad.

20180925, Radisson, Arlanda

20181120—21, Krusenberg.

20190119, plats ej bestämd.